

Борис Роканов

**ШЕЙСЕТ И ЧЕТИРИ ХИЛЯДИ
ДЕВЕТСТОТИН
ДВАЙСЕТ И ОСЕМ**

книга първа

ДЕМОНИ

Издателска къща Жанет 45

е носител на националните награди:

Христо Г. Данов – за принос в националната книжовна култура:
в категория Българска художествена литература (2002);
в категория Издание за деца (2007)

Бронзов лъв на Асоциация българска книга – за цялостен принос в издаването на съвременна българска литература (2002)

Специална награда на АБК за оформление и полиграфическо изпълнение (2005)

Константин Константинов – за принос в книгоиздаването за деца (2005)

и Наградата на ЮНЕСКО – Първи световен конкурс по дизайн на книгата, Франкфурт (2003)

© Борис Роканов, автор, 2009

© Димитър Келбечев, художник, 2009

© Издателска къща Жанет 45, 2009

ISBN 978-954-491-593-3

Борис Роканов

**ШЕЙСЕТ И ЧЕТИРИ ХИЛЯДИ
ДЕВЕТСТОТИН
ДВАЙСЕТ И ОСЕМ**

роман

книга първа

ДЕМОНИ

ПЛОВДИВ
2009

ЖАНЕТ 45

Изглежда лесно да срещнеш такъв човек. Достатъчно е да обикаляш улиците, които се превръщат в ателиета за аутсайдери в малките часове. Разминавам се с две раздърпани котки в летни рокли през декември, докато търся него, но не намирам нито счупен телевизор или плъх с високо вдигната табела „Добре дошли в Ада!“, нито сърцевиден балон или бездомен ангел, който пуши в опикан ъгъл. Нито петно от Банкси в подвеждащите пресечки на Кюстендил. Някъде тук полицаи в униформи са се целували с език, а полицейката по-късно е намерена обесена в телефонна кабина. Следите са почистени и вървя през набързо надраскани тунели, край ролетни щори и перила с незавършени надписи, завъртулки, образувачи завъртулки, и монохромни подписи под празни опушени тухли...

Красимира Джисова, „Някой да е виждал Banksy?“

ПЪРВА ЧАСТ

САТАНА

*„Погледнете разсеяно, поздравете сдържано
и продължете стремително към заветната си
цел. Ако искате!“*

Тодор Чонов, пловдивски поет

Някои от разказаните по-нататък истории са истина.
(Бел. ред.)

ШЕЙСЕТ И ЧЕТИРИ ХИЛЯДИ ДЕВЕТСТОТИН ДВАЙСЕТ И ОСЕМ*

...другият ми вуйчо Михаил също беше голям чешит, срещях го по улиците с неизменното таке и с чисти, но овехтели дрехи. Винаги. И зиме, и лете така. Беше консервативен на тема облекло. Нито пиеше, нито пушеше, жени си имаше цял кашон, гланцирани и вечно млади, тоест нито ги хранеше, нито ги поеше, а само ги гледаше и лъскаше бастуна. След смъртта му намерих кашона с порно списанията заврян в гардероба. Преди да умре и тези разкекерчени жени са спрели да го вдъхновяват. Продадох ги по пет лева парчето, оставих си няколко любими и после дълго време курът ми пареше. Не можех да се въздържа, то беше страшно!

С вуйчо Михаил много често се разминавахме на площада или се виждахме в киното, но не си говорехме. Той не говореше и с майка, спрял да ѝ говори, след като тя си събрала багажа от общата им квартира и пристанала на баща ми, докато вуйчо Михаил си пекъл гъза на морето. До смъртта му не си проговориха.

---

* Последните думи на Нийл Касиди, първообразът на Дийн Мориарти в хипиромана „По пътя“ на Джек Керуак, починал от студ по време на дъждовна нощ в Мексико след луд купон с алкохол и наркотици на 4 февруари 1968 година. Бел. а.

„Маре, оставил съм пари за зор-заман в чорапите в долапа, да заключваш два пъти, когато излизаш. Ще ти пусна телеграма кога ще си дойда.“ – „Добре, батко.“ Това били последните им думи. И 30 години не си проговориха; той не ѝ проговори; майка искаше, може би и той също е искал – те много се обичаха, – но не, и двамата си удържаха на ината. През две-три години се срещаха случайно на улицата: „Как си, батче?“ – спираше майка. – „Добре“ – отговаряше вуйчо Михаил и продължаваше. „Ако иска да ми говори, за него си е“ – казваше ми майка, когато с нея си тръгнахме по пътя.

Почти всяка неделя нашите ме пращаха да го видя. Той ме посрещаше, мълчахме десетина минути, ставах: „Вземи си орехи“ – взимах орехи и ги слагах в джоба. „Какво искаш?“ – „12 стотинки“ – толкова струваше билетът за научно-популярния филм в неделя. Вуйчо Михаил вадеше портмонето, броеше много усърдно и ми ги даваше по една и по две, рядко в монети от пет. После се виждахме в киното, вземахме си отделно билетите и сядахме на различни места, по възможност далеч един от друг.

Той много обичаше да пътува. Два пъти в годината обикаляше света – Южна Америка, Африка, Япония, Китай, Куба, Мексико. Когато го споменавахме, той или отиваше някъде, или се връщаше отнякъде.

Вуйчо Михаил беше данъчен инспектор в Общината и отговаряше за селата в граничната зона. Когато умря, ни остави 250 000 лева; 50 000 – разхвърляни в 4 спестовни книжки по клоновете на ДСК в окръга, а останалите, също разхвърляни – в

мръсни буркани, в радиоточката, под балатума, в купа със стари вестници и т.н, и т.н. Това за 80-те години на миналия век беше огромно състояние.

„Милият ми брат, много пестелив беше“ – хлипаше после мама, щом станеше дума за вуйчо Михаил. – „Мишайка, милият ми брат...“

Тя само веднъж влезе в апартамента на вуйчо – след като го погребяха, за да види как е живял. „Не искам нищо оттука, всичко да се продаде“ – каза. И се прибра. Парите ги намериха вуйчо Панчо и баща ми и още там си ги разделиха. Баща ми ги скри някъде, а вуйчо Панчо купи три апартамента, обзаведе ги и ги подари на децата си. Майка нищо не получи, или почти нищо – баща ми ѝ внесе в книжка 10 000 лева и ѝ даде две на ръка. Така живя и така почина Мишайка, заобиколен от пари и от тайни.

Смъртта на вуйчо Михаил отприщи дни на веселие и у нас, и у вуйчопанчови – прасенца, агънца, кока-коли и буренца с „Троянска отлежала“, много „Адио маре“-та и едни спокойни псувни се лееха наоколо. Пак оттогава, в неделите, баща ми започна да изнася колоните на грамофона на балкона и да пуска на съседите от махалата църковните песнопения на Борис Христов, и винаги малко преди осем блокът и къщите се тресяха и набожно се кръстеха при „Многая лета“. Съседите се събуждаха като в църква, сигурно и те са се кръстили, милите. Тази грижа за духовното израстване на работническо-селския трудов народ продължи години. Чак когато баща ми се разболя, махалата утихна.

Вуйчо Панчо, който бе взел занаята на дядо Димко калайджията, а се пенсионира като миньор, беше най-големият убиец и най-потайният човек, когото съм срещал досега. Чак когато умря през 1991-ва, по петолъчката на гроба му разбрах, че е бил комунист. Щом се напиеше, а то бе едва ли не през ден, започваше с: „Аз убих Желю Демиревски, много му знаеше балалайката, затова получи един в тила; утильник*, ама оловен. На другия ден в комюникето за подмяната на командния състав на Първа армия съобщиха, че Желю се оттеглил по здравословни причини. – На тази част от разказа вуйчо Панчо винаги тънко се усмихваше. – ...И Горуня утрепах, като ме видя да влизам, се разтрепери и прежълтя като бито масло, и ми вика: „Пане, тебе ли пратиха гадовете?“. Набързо го свърших и полетях към подуенската кръчма... много ми беше мъчно за него.“

В „Рилски партизани“ споменават Панчо Михайлов-Калайджията като Черната ръка на Рило-Пиринския партизански отряд, с него контактувал само командирът Желю Демиревски. Явно, вуйчо ми Панчо беше взаимодействал това съвпадение на имената специално за мен. Където имаше нещо гнило в най-новата ни история, там вуйчо Панчо стреляше, колеше, бесеше.

Вуйчо Панчо спря да пие след смъртта на братовчед ми Кирчо и тогава разбрах, че се готви да умира. Братовчед ми Кирчо умря под влака. Вуйчо Панчо казваше, че се е хвърлил, вуйна Стоянка казваше, че струята го е завихрила и го е метнала под влака, а бра-

---

* (от кюстендилски) Удар в тила с юмрук. Бел. а.

товчедка ми Ани казваше, че искал да пресече линията, за да се качи на друг влак и бързането го убило.

При братовчедата Кирчо нещата бяха по-различни. Той се ожени в Кюстендил и след месец-два се вдигнаха с жена му Атанаска и отидоха в София. Той стана ватман, а жена му контролорка, за да получат жителство. Дадоха им общежитие, роди им се дете и след няколко месеца Атанаска умря от бъбреци. След година братовчедът Кирчо се прибра в Кюстендил с униформата на капитан. Получи апартамент в София, изсипаха му чували с пари и той започна с барове, ресторанти и социалистически курви. Командировки в чужбина, после яки запои. Докато се върна от една командировка полудял – от летището отишъл направо при началника си, подполковник Начев, и го заклал. Вкараха го в психиатрия: електрошокове, системи, кофи с лекарства... и ни го върнаха съвсем луд. И един ден братовчедът Кирчо падна под влака.

Вуйчо Панчо наричаше вуйна Стоянка с милия прякор Булата, защото преди да се оженият вуйна беше живяла половин година на семейни начала с Ахмед обуцаря. Тя бе с шест години по-стара от вуйчо. И му беше родила три деца – Елена, Анна и Кирчо. Когато станеше дума за Анна, братовчед ми Евгени, любимецът на баща ми и на леля Вера, а всъщност най-големият досадник на света, се произнасяше: „Царица на курвите, ха-ха-ха, Боби.“ Евгени от две години живееше в София, там се ожени и там започна работа в някакъв институт към Министерство на земеделието, на двадесет и осем години беше шеф на отдел. И там, като истински шеф, след

като се запозна с младата лаборантка Таня, първо я изнасили, а после я взе за съпруга с пищна сватба в софийския хотел „България“. Братовчед ми беше единственият висшист в рода и мнението му за нас, хората с по-нисък образователен ценз, винаги беше меродавно. (Той завърши „Автоматизация в химията“ в Прага и всяка година преди да се ожени за софиянката водеше в Кюстендил различни чехкини, които си приличаха по това, че бяха руси и ме щипеха силно по бузките.)

Вуйчо Панчо и вуйна Стоянка живееха накрай града, над болницата, в къща с две стаи и антре, приспособено едновременно за кухня, трапезария, гостна и спалня с легло персон и половина. Лявата стая беше за момичетата, дясната – за Кирчо, а вуйчо и вуйна се ширеха в антрето. След години, когато децата им се изнесоха, те продължиха да живеят там, а стаите стояха празни за децата, докато отчуждиха къщата и вуйчо се принуди да купи апартамент с остатъка от парите на вуйчо Михаил. Вуйчо Панчо пренесе всичко от къщата в апартамент, но душата му изчезна заедно с нея. Вуйчо заляна, отказа пиенето, купи си градина, където всеки ден ходеше да окопава, плеви, полива, да наглежда (понякога ни носеше домати, чушки и боб); там го и намериха, легнал по очи и стиснал мотиката, мъртъв от три дни, почернял, полуразложен.

В един от дните след смъртта на вуйчо Панчо, защото не стана ясно кога точно е умрял, с майка вървахме към Пазара и както се реех и си мечтаех, на отсрещния тротоар видях Краси, сина на Кирчо (след мистерията с влака, а и преди това, го гледаха вуйчо и вуйна), възбуден и забързан. Показах го на

майка, тя го викна и занарежда: „Как сте, как е батко... баба ти Стоянка, какво правите?“ Краси я гледаше като треснат. „Умря.“ – „Кой умря? БАТКО!“ – извика майка. – „Баба Стоянка...“ – започна Краси и замълча. – „Ааааа, Стоянка... кога умря?“ – свали гласа надолу майка. – „Вчера, в градината, при тиквичките“ – тресеше се Краси, беше още малък, тогава завършваше шести клас. – „Ти сега къде отиваш?“ – „За венец и свещи, бабо“ – каза Краси и се понесе към черквата.

„Отивам при батко. После и ти ела“ – обърна се към мен майка и тръгна към гробищата. Блокът на вуйчопанчови беше на стотина метра от гробищата. В четири апартамента, един над друг, живееха те. Когато отидох да прибера майка, пред входа имаше капак от ковчег и некролог „Панчо Димитров Михайлов“. Не изчаках асансьора, затичах се по стълбите и влетях в апартамента. Майка беше седнала в стаята с ковчега и не спираше: „Милият ми брат, милият ми брат... батко, бате.“ Когато се прибрахме, ми каза, че като прочела името, ѝ примаяло и се свлякла на земята, после едвам я вдигнали. Тя беше едра жена, малко под 120 килограма, Бог да я прости. После стана ясно, че Краси на Кирчо, след като няколко пъти идвал у нас, не намерил никого или просто не сме му отваряли, се прибирал вкъщи без да остави бележка, нито да каже на съседите. Краси на Кирчо и останалите сродници замалко щяха да ни лишат от удоволствието да изпратим вуйчо Панчо в отвъдното и да се порадваме на червената пирамидка с петолъчка, която после гробарите вдълбаха в гроба.

„Па, татко беше комунист“ – каза Царицата на курвите.

СЪДЪРЖАНИЕ

Първа част САТАНА

Шейсет и четири хиляди деветстотин двайсет и осем	9
С пагоните на дявола	16
Големият дружелюбен свят	22
Армията на Бранкалеоне	24
Ванче Кокоро	30
Другарката Петракиева и нейните любезни дъщери	33
Готина вечер, готини случки...	35
Магията на киното	42
Ad infinitum	43
Милото Наде	47
Имената, които трябва да помня винаги	48
Внимание, заразно болен	49
Търся пич, който може да свири...	52

Втора част

АСМОДИЙ

Имена, които е добре да не забравям	63
Светла	64
Силвана	69
По това време	74
Грешният монах и ненаситната калугерка	81
Даниела	81

Трета част

ВЕЛЗЕВУЛ

Виктория	89
Доци	92
Кратка кюстендилска генеалогия на Доци	95
Раждането на Доци	96
Господ ще разпознае своите	98
Станкини вълнения	100
Поучителна история...	101
Изгубена станка решава да умре	112

Четвърта част

БЕЛФЕГОР

Топли бракъя / Емо цайса	117
--------------------------	-----

Нора	120
Пътуване към Кюстендил	127
Жени, жени, искам жени	130
Десислава	130
Съвети към нежния пол... / Антоанета	135

Пета част

ЛЕВИАТАН

Натрупвания	143
Първо натрупване: опит	143
Второ натрупване: емоции	146
Трето натрупване: пари	147
Тук почива моят киг... / Мимето	149

Шеста част

МАМОН

Мистериозната смърт на лицето Петров	153
Щастливото възкресение на Данте Петров	177
Освобождението на Кюстендил	178
Съединението на България	182
Голямото пушене	184
Незнайните жени...	189
Николина	192

Седма част

ЛУЦИФЕР

На Асен от Слокощица му миришат краката	199
Цялата истина за слокощенския лъв	
Асен Сергеевич Тарасенко	203
Асен Сергеевич решава да се жени	206
Дабъл фиш	211

Борис Роканов
ШЕЙСЕТ И ЧЕТИРИ ХИЛЯДИ
ДЕВЕТСТОТИН ДВАЙСЕТ И ОСЕМ

Книга първа
ДЕМОНИ

Българска
Първо издание

Художник: *Димитър Келбечев*
Коректор: *София Несторова*
Формат 60/84/16

Печатни коли 14

Предпечатна подготовка:
Студио Стандарт ЕООД – Пловдив, тел. 032/60 90 50

Печат: Полиграфически комплекс Жанет 45 – Пловдив
бул. „Ал. Стамболийски“ № 9, тел. 032/60 90 90

Издателска къща Жанет 45 ООД – Пловдив
бул. Ал. Стамболийски № 9, тел./факс: 032/60 90 60

www.janet45.com

ISBN 978-954-491-593-3